

Domuz gribi olarak da bilinen yeni İnfluenza A (H1N1)'ya karşı aşı olma teklifi

Bütün halka domuz gribi olarak da bilinen influenza A(H1N1)'ya karşı aşı olma teklifi sunulmaktadır. Aşı olma konusunda öncelik ilk önce riziko grubunda bulunan kişi ve sağlık personeline tanınmıştır. Şu an teklif geri kalan bütün halka sunulmaktadır. Aşı olmayı belediyeler üstlenip düzenlemektedir ve halkı yerel planda bilgilendirmektedir.

Pandemrix aşısı Avrupa ve Norveç ilaç makamları tarafından onaylanmıştır. Bu bilgilendirme mektubunda aşının öncelikle kime verileceği ve neden aşı tavsiye edilmektedir gibi bazı önemli soruların cevaplarını bulacaksınız.

Bu yeni influenza hakkında daha fazla bilgiyi sağlık makamlarının www.pandemi.no'lu internet sitesinde bulabilirsiniz. Ayrıca sağlık makamlarının 815 55 015 nolu pandemitelefonunu da arayabilirsiniz.

Yetkili makamlar neden herkesin influenza A (H1N1)'ya karşı aşı olmasını önermektedir?

Aşı, domuz gribi olarak da bilinen influenza A (H1N1)'a karşı yapılabilcek en iyi korumadır. İnfluenza çoğu insanlar için hafif bir grip gibidir. Ama bazıları ciddi bir şekilde hasta olabilirler. Tecrübeler gösteriyor ki Norveç ve diğer ülkelerde ciddi hastalık geçiren kişilerin takriben üçte biri riziko gurubu olarak bilinen hastalıklara sahip değildiler. Bu yüzden sağlık makamları, yaşı altı ayı geçen herkesin hastalığa karşı aşı olmasını tavsiye etmektedir. Sağlıklı ve hamileliğinin ilk 12 haftasında olanlar hariç (ilk üç ay).

Aşı olmakla hem aile üyelerinizin hem de yakın temasta bulunduğunuz kişilerin hastalığa yakalanmalarını engellemiş olursunuz. Norveç'de aşı olmak gönüllüdür.

Aşı olmada öncelik sırası

Aşı olmada temel prensip olarak öncelik en küçük yaştakilere verilmektedir. Genel aşı yapma başladığında şayet bir belediyede yeterli derecede aşı bulunmuyorsa öncelik sırası şöyledir:

1. Aşağıdaki gruplar ile yakın temasta bulunan aile üyeleri ve yakınları:
 - Aşı olması sakıncalı görülen riziko grubundaki kişiler
 - 6 ayın altında olan bebekler
 - Hamileliğin ilk 12 haftasında bulunan kişiler
2. Domuz sürüleriyle yakın temasta bulunan kişiler

Şayet önceden bu influensadan dolayı hasta olduysanız, aşı yapmanız gerekli midir?

İnfluenza geçirmişseniz, normalde bu sizi aynı influenzaya yeniden yakalanmanıza engel teşkil eder, sizi ona karşı korur. Bu yeni influenzaya yakalanıp yakalanmadığınızdan emin değilseniz, aşı olmanız en güvenilir çözümdür. İnfluenza A (H1N1) geçirdiğinizi laboratuvar testleriyle doğrulamışsanız, aşı olmanız gerekmez. Bu yeni influenzayı geçirmişseniz bile aşı olmanız zararlı değildir.

Pandemi aşısı nasıl üretilmektedir?

Pandemrix geleneksel yolla, yumurtadan virüs üretmekle hazırlanmaktadır. Aşı, bu yeni influenza A(H1N1)'nin bir kısmına dayanmaktadır ve canlı virüs içermemektedir. Bu yüzden influenza hastalığına sebep olmamaktadır.

Aşı emniyetli midir?

Pandemrix bütün Avrupa'da olduğu gibi Norveç ilaç makamları tarafından da onaylanmıştır. Böyle bir onay, aşının etki ve güvenilirliğinin değerlendirilmesine dayanmaktadır.

Tüm ilaçların yan etkileri vardır. Pandemrix aşısı, vurulduğu yerde şiddetli ağrı, hassaslık ve şişme gibi tepkiler verebilir. Bu yan etkiler normal sezon influenzası için vurulan aşıdan daha fazladır. Daha sık görülen diğer yan etkileri ise; baş ağrısı, yorgunluk ve ateştir.

Bu aşı yumurtadan üretildiği için, ciddi yumurta alerjisi olan kişilerin dikkatli olması gerekir.

Diğer nadir görülen yan etkileri ise, daha büyük toplum kitlelerinde normal bir kullanımdan sonra ortaya çıkabilir. Bu durumları kontrol eden ulusal ve uluslararası bir sistem kurulmuştur.

Aşının içine ilâve edilen başka maddeler var mıdır?

Aşı şişede verildiği bir kaç dozaj şeklinde verildiği için, içerisinde Tiomersal adlı bir konserve maddesi bulunmaktadır. Bu civa ile alakası olan bir madde olduğu için, bakteri öldürücü etkisi vardır. Bu katkı maddesi şişe açıldıktan sonra bakterilerin üremesini önlemek için gereklidir. Tiomersal'ın aşı katkı maddesi olması ile ilgili büyük toplum kitlelerinde ayrıntılı araştırmalar yapılmıştır. Bu araştırmalarda Tiomersal'ın, aşı katkı maddesi kullanılmasından dolayı sağlığa zararlı olduğuna dair hiç bulguya rastlanmamıştır.

Aşı aynı zamanda bir sıvıyağı karışımı Skvalen (tüm bitki ve hayvanlarda bulunan doğal bir sıvıyağ) ve E vitamini içermektedir. Bu sıvıyağı karışımı aşıya karşı vücudun bağışıklık sistemini güçlendirir.

Hem normal sezon influenzasına hem de İnfluenza A (H1N1)'ya karşı aşı olmalı mıyım?

Pandemi aşısı ve sezon influenzasına karşı kullanılan aşı, vücudu farklı virüslere karşı korur. Bu yüzden bazılarında her ikisini de yapması tavsiye edilir. Bu iki aşı aynı anda, farklı kollara yapılabilir.

Aşı olmak ne kadara mal olur?

Aşığı olmak için ödenen para belediyeden belediyeye göre değişmektedir. Bu çocuklar için de aynıdır. Kendi payına düşen miktar, frikort uygulaması (mavi reçete uygulaması ve kendi payına düşen miktar sınırı 1) kapsamına girmez.

Aşı nasıl yapılmaktadır?

Aşı enjektör ile kolun üst kısmına vurulur. Küçük çocuklarda aşı baldıra yapılır. 10 yaşın altında olan çocuklar (hem riziko gurubunda olanlar hem de diğerleri için) ile bağışıklık sistemi zayıf olan kişilere iki dozaj tavsiye edilmektedir. Her iki aşı dozu arasında en az üç haftalık bir zaman geçmelidir. Diğerleri yani 10 yaşının üstündeki kişilere ilk önce bir dozaj tavsiye edilmektedir. İkinci bir dozaja ihtiyaç bulunup bulunmadığı daha sonradan bir çok grup için değerlendirilecektir.

Aşı olacağınız zaman beraberinizde doğum ve şahıs numaranızı (11 rakam) bulundurmanız gerekmektedir. Her hangi bir alerjik tepki olup olmadığını anlamak için, aşı yapıldıktan sonra yaklaşık 20 dakika beklemeniz gerekir.

Diğer tüm aşılarla olduğu gibi bu yeni influenzaya karşı aşı olma da isteğe bağlıdır ve ebeveynler 16 yaşın altındakilere yapılacak aşığı onaylamalıdır. 12 yaşın üstünde olan çocuklar kendi düşüncelerini söyleme hakkına sahiptirler. Ebeveynler çocukların ne düşündüklerini dikkate almalıdırlar.